

قانون امور مالی و مصارف عامه

فصل اول احکام عمومی

اصطلاحات

ماده دوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- 1- صلاحیت بودجوی: عبارت از صلاحیتی است که مطابق طرز العمل بودجه سالانه برای صدور فورم تخصیصات به وزارت مالیه اعطاء می گردد.
- 2- طرز العمل بودجه سالانه: عبارت از سندی است که تمام صلاحیت های بودجوی و منابع مصارف دولت برای سال مالی در آن درج می باشد.
- 3- فورم تخصیصات: عبارت از فورم رسمی است که از طرف وزارت مالیه صادر و به ادارات دولتی اجازه مصرف مبلغ منظور شده را طبق صلاحیت بودجوی می دهد.
- 4- کمیته بودجه: عبارت از کمیته بررسی و تجدید نظر بر بودجه سال مالی است که تحت اثر وزیر مالیه و به اشتراک وزرای اقتصاد و امور خارجه و یک تن دیگر که توسط رئیس جمهور تعیین میگردد ایجاد می شود.
- 5- وجوه توحیدی: عبارت از تمام وجوهی است که توسط دولت دریافت میگردد.
- 6- وجوه خاص: عبارت از وجوهی است که به طور بلاعوض بدولت داده شده و حصول و یا مصرف آن تابع شرایط مندرج در قوانین مالی و سایر قوانین به منظور یک هدف مشخص باشد.
- 7- سال مالی: عبارت از مدتی است که از روز اول ماه حمل آغاز و الی اخیر ماه حوت همان سال دوام می یابد.
- 8- قرضه سیال: عبارت از قرضه های کوتاه مدتی است که برای حد اکثر سه ماه جهت تمویل کسر مؤقتی بودجه که بالاینتر نوسانات عواید و مصارف در جریان تطبیق بودجه به وجود می آید، اخذ می گردد.
- 9- حساب رسمی بانکی: عبارت از حسابی است که به منظور نگهداری پول امانت دولت از طرف وزارت مالیه در د افغانستان بانک افتتاح میگردد.
- 10- برنامه: عبارت از مجموعه توحیدی فعالیت های وزارت ها، ادارات و سایر مؤسسات دولتی است که در رابطه به عرضه خدمات عامه مطابق به پلان قبلاً تهیه شده آماده گردیده باشد.
- 11- کمک بلاعوض دولت: عبارت از مساعدت های مالی دولت است که به اشخاص حقیقی و حکمی مطابق احکام قانون صورت میگیرد.
- 12- حساب واحد خزاین: عبارت از حساب های رسمی بانکی

در د افغانستان بانک یا سایر نهادهای مالی است که توسط وزارت مالیه به منظور تمرکز پولعامه و سایر دریافت های امانتی و اداره پرداخت های مجاز معین و تحت کنترل آن وزارت باشد.

13- ادارات دولت: عبارت از تمام اداراتی است که در چوکات قوای ثلاثه دولت (اجراییه، تقنینیه، قضائیه) در داخل یا خارج کشور به حکم قانون ایجاد می گردند.

14-شخص: عبارت از شخص حقیقی و حکمی می باشد.

عواید و مصارف ادارات دولتی

ماده سوم:

عواید و مصارف ادارات دولتی بطور نا خالص ارایه میگردد.

وظایف و صلاحیت های وزارت مالیه

ماده چهارم:

وزارت مالیه جمهوری اسلامی افغانستان مسؤل تطبیق احکام این قانون بوده و دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- 1- ترتیب و تنظیم پالیسی امور مالی و مصارف عامه کشور.
- 2- ارائه گزارش به حکومت و شورای ملی در مورد تطبیق احکام این قانون.
- 3- پیشنهاد وضع مقرره ها به حکومت.
- 4- وضع طرز العمل و لوایح به منظور تطبیق احکام این قانون.

فصل دوم

مکلفیت ها

مکلفیت های مسؤلین ادارات دولتی

ماده پنجم:

(1) مسؤلین ادارات دولتی که پول عامه تحت نظارت و کنترل آنها به مصرف میرسد، دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

1. ارایه گزارش به حکومت و شورای ملی از طریق وزارت مالیه.
2. ترتیب اسناد و ثبت دارایی و پلان های کنترولی مطابق رهنمودهای وزارت مالیه.
3. حصول اطمینان از واقعی بودن تخمین عواید و مصارف دولت.
4. حصول اطمینان از مطابقت تخصیص منابع مالی در بودجه سالانه با برنامه های منظور شده.
5. حصول اطمینان از اجرای مسؤلین امور مالی در رابطه به تطبیق احکام این قانون.

6. حصول اطمینان از رعایت انجام مکلفیت های گزارش دهی مندرج احکام این قانون.
7. ترتیب و تطبیق پلان منظم جهت جمع آوری قرضه های دولتی.
- (2) مسئولین ادارات دولتی از طرز اجراات کارکنان مربوط مبنی بر تطبیق احکام این قانون بمنظور اداره پول عامه تحت کنترل شان نزد رئیس جمهور و شورای ملی مسؤول میباشند.

مکلفیت های مسئولین امور مالی

ماده ششم:

مسئولین امور مالیه ادارات دولتی دارای مکلفیت های ذیل میباشند:

- 1- ترتیب ، تنظیم و ارایه طرح بودجه به وزارت مالیه.
- 2- ارایه گزارش امور مالی طبق احکام این قانون ، مقررات و لوایح مربوط.
- 3 - حصول اطمینان از تطبیق احکام این قانون در رابطه به تعهدات مصارف مطابق تخصیصات بودجوی ، تنظیم سیستم مالی و کنترل مؤثر بر اجراات در اداره مربوط.

فصل سوم

پول یا دارایی عامه

دارایی مالی عامه

ماده هشتم:

پول عامه عبارت از پول یا سایر دارایی های مالی که تحت تصرف یا کنترل قرار داشته یا پول و دارایی هاییکه د تملک یا تحت کنترل شخصیکه آنرا برای دولت یا به نمایندگی از دولت تحت تصرف یا کنترل قرار داده باشد.

وجوه و عواید حاصله

ماده نهم:

وجوه و عوایدی که بعد از تحصیل به دارائی عامه مبدل می گردد ، قرار ذیل می باشد:

- 1- مالیاتی که طبق احکام قانون از طرف دولت وضع شده باشد.
- 2- حق الزحمه های مصرفی که توسط ادارات دولتی طبق احکام قانون وضع و تحصیل می گردد.
- 3- تکتانۀ دریافت شده توسط ادارات دولتی.
- 4 - مفاد وسایر پرداخت های حاصله از تصدی های دولتی.
- 5- عواید حاصله ادارات دولتی از فروش یا اجاره املاک دولتی.
- 5 - عواید حاصله از فروش یا اجاره حقوق تحت کنترل ادارات دولتی به شمول حقوق فریکونسی های رادیو ، تفحصات یابره برداری ها از منابع طبیعی و دارایی های معنوی.

- 7- حق الامتیاز های دولتی.
- 8- عواید ناشی از جریمه نقدی، جبران خساره، ضبط و مصادره دارایی ها، محصول دعاوی مدنی و عواید حاصله از بیمه که به دولت پرداخته می شود.
- 9- کمک های بلاعوض و عوایدی که بدولت تعلق می گیرد.
- 10- قروض دولتی.
- 11- انتقالات پولی مربوط به قروض که ادارات دولتی آن را مطابق احکام قانون اخذ نموده باشند.
- 12- وجوه حاصله از مدارک صدور اسناد بهادر ملی و بین المللی.

موانع دریافت پول عامه

ماده دهم:

- (1) منسوبین ادارات دولتی و سایر اشخاص به نمایندگی از دولت نمیتوانند بدون حکم قانون و هدایات کتبی وزارت مالیه پول و دارائی های عامه و سایر عواید املاک دولتی را دریافت نمایند.
- (2) هیچ شخص نمی تواند بدون موجودیت صلاحیت قانونی به بهانه موقوف و وظیفوی رسمی یا داشتن اجازه قانونی، وجوه و دارائی های عامه، به شمول املاک دولتی راتصاحب و دریافت نماید.

تحویل عواید به بانک

ماده یازدهم:

- (1) تمام عواید دولتی به حساب معینه رسمی در بانک تحویل می گردد.
- (2) دارائی های عامه به شمول هر نوع جوهری که بعد از حصول به پول عامه تبدیل می شود، بلافاصله به حساب معینه رسمی به بانک تحویل می گردد.

پرداخت و مصرف دارایی عامه و مالیات

ماده دوازدهم:

- (1) پرداخت پول عامه یا تعهد پرداخت آن، صرف مطابق احکام این قانون صورت گرفته میتواند.
- (2) دارایی عامه به جز از مواردی که در این قانون پیشبینی گردیده است، مصرف شده نمیتواند.
- (3) ادارات دولتی تنها در صورتی پول عامه را مصرف یا تعهد میتواند که وزارت مالیه اجازه مصرف آنرا از طریق فورم تخصیصات سال مالی به آنها تائید و کتباً صادر نموده باشد.

فصل چهارم حسابات رسمی بانکی

افتتاح حسابات بانکی

ماده سیزدهم:

- (1) وزارت مالیه مکلف است به منظور نگهداری پول عامه ، حساب یا حسابات رسمی بانکی را افتتاح نماید.
- (2) حساب بانکی به منظور تحصیل ، تأدیه یا انتقال پول عامه به موجب حکم قانون افتتاح شده می تواند.
- (3) پول عامه بطور امانت در حسابات بانکی برای دولت نگهداری و تازمانیکه مورد استفاده ادارات دولتی قرار نگیرد ، منحیث پول امانت در بانک تلقی می گردد.

مصونیت پول عامه و حسابات بانکی

ماده چهاردهم:

- (1) محکمه نمی تواند به منظور تدابیر احتیاطی دارایی های عامه یا حسابات بانکی را ضبط و مصادره نماید.
- (2) پرداخت دارایی عامه صرف به اساس حکم قطعی محکمه باصلاحیت صورت گرفته می تواند.
- (3) هرگاه محکمه به پرداخت دارائی عامه حکم صادر نموده باشد ، ادارات دولتی مکلف اند در تادیه آن از تخصیصات موجود بودجه سال مالی اولویت را در نظر بگیرند.

سرمایه گذاری پول عامه

ماده پانزدهم:

- (1) وزارت مالیه میتواند سرمایه گذاری پول عامه را طور امانت مالی اجازه داده و در مورد تصفیه آن مطابق احکام قانون تجویز اتخاذ نماید.
- (2) عواید ناشی از سرمایه گذاری پول عامه مندرج فقره (1) این ماده شامل وجوه توحیدی میگردد.

حساب وجوه خاص

ماده شانزدهم:

- (1) وزارت مالیه جهت ثبت وجوه خاص ، حسابات دفتری جداگانه افتتاح می نماید.
- (2) طرز اجرای مصرف وجوه خاص مطابق احکام قانون صورت می گیرد.
- در صورتیکه در مورد حکم صریح قانون وجود نداشته باشد ، وزارت مالیه مکلف است طرز العمل مصرف آنرا ترتیب و تصویب نماید. (3) عواید ناشی از سرمایه گذاری اختصاصی به حیث وجوه خاص تلقی شده ، تابع شرایط وجوه خاص اصلی می باشند.
- (4) عواید ناشی از حق الزحمه ، جریمه نقدی و جبران خساره و محصول ناشی از فیصله محاکم شامل وجوه خاص نمی گردد.

فصل پنجم

اخذ و اعطای قرضه توسط دولت

اخذ قرضه

ماده هفدهم:

- (1) اخذ قرضه از طرف دولت طبق حکم قانون و تصویب شورای ملی صورت می گیرد.
- (2) دولت در صورتی می تواند برای قرضه دهنده تعهد سند قرضه را متقبل شود که وجوه و دارائی معادل قرضه را مطابق نرخ بازار دریافت نموده باشد.
- (3) اخذ یا اعطای قرضه به نمایندگی از دولت ، توسط وزیر مالیه صورت می گیرد.
- (4) وزارت مالیه مکلف است اصل اسناد مندرج فقره (3) این ماده را بشمول ضمانت ها و تعهدات احتمالی حفظ نماید.

قروض سیال

ماده هجدهم:

صلاحیت و شرایط دریافت قروض سیال در طرز العمل بودجه سالانه تعیین میگردد.

تعهدات طویل المدت

ماده نوزدهم:

هرگاه ادارات دولتی قرار دادی عقد نمایند که به اساس آن متعهد به پرداخت پول بعد از اتمام سال مالی گردند، این قرار داد در صورتی مدار اعتبار دانسته می شود که توسط وزارت مالیه تأیید گردیده باشد.

تضمین قرضه

ماده بیستم:

- (1) وزارت مالیه می تواند صرف در احوال آتی اسناد تضمین قرضه را صادر نماید:
  - 1- در صورت موجودیت مجوز قانونی بمقدار تعیین شده.
  - 2- در صورت موجودیت مبلغ مصرف نشده در صلاحیت های بودجوی موجود.
- (2) اسناد تضمینی صادره در صورتی قابل اعتبار دانسته میشود که مطابق حکم مندرج فقره (1) این ماده ترتیب شده باشد.
- (3) هرگاه ترتیب اسناد تضمین ایجاب مصارف دولتی را نماید ، این مصارف نیز شامل اصل قرضه می گردد.

اعطای قرضه توسط دولت

ماده بیست و یکم:

- (1) وزارت مالیه میتواند در احوال ذیل به ادارات ، تصدی ها یا شرکت ها قرضه اعطا نماید:
  - 1- مطابق طرز العمل بودجه سالانه.
  - 2- در سند اعطای قرضه و تعهد نامه بازپرداخت آن حق دولت مبنی بر مطالبه قبل از موعد باز پرداخت قرضه در صورت موجودیت تخطی از تادیه مبالغه واجب الادا قرضه محفوظ باشد.
  - 3- تضمین معتبر به منظور باز پرداخت کامل قرضه موجود یا حق تصرف در تمام دارائی مدیون در صورت تأخیر پرداخت برای وزارت مالیه محفوظ شناخته شده باشد.
- (2) شرایط اعطاء در احوال ذیل تعدیل شده می تواند:
  - 1- موجودیت حکم قانون.
  - 2- در صورتیکه حصول تمام یا قسمتی از قرضه نظریه موجودیت دلایل موجه ناممکن تلقی گردد.

معاشات

ماده بیست و دوم:

- (1) وزارت مالیه مکلف به صدور تخصیصات معاش کارکنان ملکی و نظامی دولت می باشد.
- (2) دولت می تواند مالیات عادلانه و مناسب را مطابق احکام قانون از معاش کارکنان ملکی و نظامی وضع نماید.
- (3) وزارت مالیه می تواند معاش کارکنان ملکی و نظامی را طبق جداول معینه که از طرف ادارات دولتی ارسال می گردد، بعد از تثبیت هویت به شخص و یا حساب بانکی وی اجراء یا انتقال نماید.

مساعدت دولت به شاروالیها

ماده بیست و سوم:

(1) شاروالیها میتوانند در صورت ضرورت موجه از بودجه دولت مساعدت دریافت نمایند، حکومت حین ترتیب بودجه منابع مالی آنرا مشخص می نماید.

(2) پیشنهاد دریافت مساعدت مندرج فقرة (1) این ماده ، مانند پیشنهادات سایر ادارات همزمان با ترتیب بودجه دولت به وزارت مالیه سپرده میشود تا بحیث جزء بودجه دولت در نظر گرفته شود.

عواید و مصارف شاروالیها

ماده بیست و چهارم:

(1) اندازه و طرز تحصیل عواید شاروالیها توسط قانون تعیین و تثبیت میگردد.

(2) مصارف شاروالیها از مجموع مساعدت دولت و عواید تحصیلی مندرج فقرة (1) این ماده بیشتر بوده نمی تواند.

(3) اخذ قرضه شاروالی از دولت ، طرز حصول و ضمانت آن تابع احکام این قانون می باشد.

ارانه گزارش

ماده بیست و پنجم:

شاروالی ها مکلف اند از اجرای بودجه خویش حد اقل در هر شش ماه از طریق مستوفیت مربوط به وزارت مالیه گزارش ارایه نمایند.

تعمیل اوامر

ماده بیست و ششم:

شاروالی ها مکلف اند رهنمود مستوفیت مربوط را در مورد جمع آوری عواید و اجرای صارفات، رعایت نمایند.

فصل ششم ترتیب و منظوری بودجه

ترتیب بودجه

ماده بیست و هفتم:

بودجه بر مبنای برنامه های چندین ساله انکشاف ، امنیت و ساختار اقتصاد ملی تهیه و ترتیب گردیده ، حاوی مسائل و موضوعات بودجوی حد اقل دو سال ما بعد می باشد.

تخمین و تعیین عواید و مصارف

ماده بیست و هشتم:

حکومت بر اساس ساختار اقتصاد ملی و طرح های انکشافی ، عواید قابل دسترسی و مصارف مجموعی دولت را برای سال مالی آینده تخمین و تعیین مینماید.

طرز العمل ترتیب و تقاضای بودجه

ماده بیست و نهم:

- (1) وزارت مالیه طرز العمل ترتیب و تقاضای بودجه و صلاحیت های بودجوی سال مالی را در هر سال به ادارات دولتی صادر می نماید.
- (2) ادارات دولتی مکلف اند با نظر داشت احکام فقره (1) این ماده بودجه مورد ضرورت را در ميعاد معين ترتیب و درخواست تقاضای آنرا به وزارت مالیه رسماً تسلیم نمایند.
- (3) بودجه قوه قضائیه به مشوره حکومت از طرف ستره محکمه ترتیب و به حیث جزء بودجه سال مالی به شورای ملی تقدیم می گردد.
- (4) وزارت مالیه به مشوره و تفاهم ادارات دولتی از صحت تخمین بودجه سال مالی و درخواست های مربوط برای صلاحیت های قانون بودجوی و مطابقت آن با احکام قانون تائید مینماید.
- (5) ادارات دولتی مکلف اند بعد از ترتیب و تکمیل پیشنهاد بودجه ، آنرا به وزارت مالیه تسلیم نمایند.

محتویات بودجه

ماده سی ام:

بودجه سال مالی را که وزارت مالیه مکلف است بعد از ملاحظه صلاحیت های بودجوی تقاضا شده ادارات دولتی در مشوره با آنها ترتیب نماید، حاوی مطالب ذیل میباشد:

1-معلومات اجمالی در مورد بودجه.

2-پلان عواید و مصارف.

3-معلومات درباره دارایی ها و تعهدات مصارف.

4-مسوده طرز العمل بودجه سالانه.

معلومات اجمالی

ماده سی و یکم:

معلومات اجمالی در مورد بودجه سال مالی حاوی مطالب ذیل میباشد:

- 1-نظر اجمالی بر اوضاع و شرایط اقتصاد ملی و بین المللی (که بودجه بانظر داشت آن ترتیب شده) و هدایات در مورد استراتژی مالی کوتاه مدت و متوسط مدت.
- 2-اهداف و اولویت های بودجه به شمول تخمین عواید و مصارف عمده.
- 3-طرح بودجه انکشاف ملی.
- 4-تشخیص پیشنهادات مهم در رابطه به مصارف منظور شده جدید و صرفه جوئی های ناشی از فسخ و یا کاهش برنامه ها.
- 5-تخمین کسریا مازاد بودجه سال مالی گذشته که به سال جدید مالی انتقال می یابد.
- 6-ارائه کسر بودجه مطابق به معیارهای بین المللی که توسط صندوق بین المللی پول تعیین میگردد.
- 7-توضیح طرز تأمین کسر بودجه و سرمایه گذاری مازاد بودجه.
- 8- سایر معلوماتی که وزارت مالیه آنرا ضروری تلقی نماید.

پلان عواید و مصارف

ماده سی و دوم:

پلان عواید و مصارف حاوی مطالب ذیل میباشد:

- 1-تخمین عواید و مصارف مجموعی دولت و تفاوت ناشی از آن برای سال مالی جاری و حداقل دو سال مالی ما بعد آن.
- 2-تخمین وجوه خاص که در سال مالی دریافت میگردد.
- 3-عواید و مصارف واحدهای ادارات محلی.
- 4-صلاحیت های بودجوی برای واحدهای ادارات مرکزی در سال مالی.
- 5-صلاحیت های بودجوی وجوه خاص در سال مالی.
- 6-صلاحیت های بودجوی برای کمک های بلاعوض دولتی.
- 7-شرایط مربوط به صلاحیت های بودجوی.
- 8-صلاحیت های بودجوی برای پرداخت تکتانه یا مبالغ از نوع تکتانه برای قرضه های دولتی و باز پرداخت اصل قرضه.
- 9-صلاحیت های بودجوی برای مصارف احتمالی آینده که متجاوز از سه فیصد مجموع صارف برنامه نباشد.
- 10-تخمین تعداد کارکنان دائمی و مؤقت دولتی که از صلاحیت های بودجوی در طول سال

مالی برای آنها معاش پرداخته میشود.

11- تخمین مصارف پیشبینی شده سال مالی آینده برای تأمین مصارف خریداری های که در سال مالی جدید صورت میگیرد.

12- توضیح جزئیات فیس های مصرفی پیشبینی شده در سال مالی.

13- تخمین کسر عواید که در نتیجه تخفیف های مالیاتی مطابق به احکام قانون مالیات یا سایر قوانین مالیاتی تحصیل آن معاف گردیده باشد.

14- سایر معلوماتیکه وزارت مالیه آنرا ضروری تلقی نماید.

معلومات درباره دارایی ها و تعهدات

ماده سی و سوم:

معلومات درباره دارائی ها و تعهدات مصارف حاوی مطالب ذیل میباشد:

1- جزئیات استراتیژی سرمایه گذاری دولت برای پول عامه که در سال مالی سرمایه گذاری میگردد.

2- جزئیات قرضه های فعلی و قرضه های که دولت در سال مالی جدید اعطا می نماید.

3- جزئیات استقراض فعلی دولت و هرگونه قرضه ایکه دولت طی سال مالی اخذ می نماید.

4- جزئیات تغییراتی که بانظر داشت احکام این قانون در قرضه های سال گذشته رونما گردیده است.

5- تعیین حدود تضمین و استقراض دولت.

6- جزئیات مبالغ تخمین شده که در جریان سال مالی از تعهدات احتمالی مصرف به تعهدات حقیقی مصرف مبدل میگردد.

7- تعیین تعهدات مبنی بر تادیه حقوق تقاعد و سایر پرداخت های مشابه.

8- سایر معلوماتی که وزارت مالیه آنرا ضروری می پندارد.

تهیه و ترتیب احصائیه های مالی

ماده سی و چهارم:

احصائیه های مالی اعم از عواید ، مصارف و تأمینات مالی مندرج در اسناد بودجه سالانه در مطابقت با تصنیف احصائیه های مالی دولت از طرف صندوق بین المللی پول تهیه، ترتیب ، تنظیم و نشر میگردد.

صلاحیت های بودجوی مندرج طرز العمل بودجه سالانه

ماده سی و پنجم:

(1) صلاحیت های بودجوی مندرج طرز العمل بودجه سالانه حاوی نکات ذیل میباشد:

- 1- اهداف صلاحیت های بودجوی.
  - 2- مبلغ مندرج در صلاحیت بودجوی به تفکیک کتگوری آن حسب تجویز وزارت مالیه.
- (2) طرز العمل بودجه سالانه در مورد صلاحیت بودجوی وزارت مالیه حاوی معلومات ذیل میباشد:

1. صلاحیت بودجوی اعطای قرضه.
2. پرداخت مبالغ واجب الادا قروض دولت.
3. سایر پرداخت های که طبق این قانون یا تصمیم حکومت از وزارت مالیه تأدیه میگردد.

تمویل صلاحیت های بودجوی

ماده سی و هشتم:

- صلاحیت های بودجوی پیشنهاد شده طبق احکام این قانون از منابع ذیل تمویل می گردد:
- 1- عواید تخمینی موجود در وجوه توحیدی دافغانستان بانک.
  - 2- عواید متوقعه از کمک های بلاعوض قطعی که دولت های خارجی یا سازمانهای بین المللی تعهد مینمایند.
  - 3- استقراض مورد ضرورت برای تمویل بودجه.
  - 4- مبالغ موجود در حساب واحد خزاین که بنا بر اداره بهتر پول عامه قابل دسترسی باشد.

رعایت طرز العمل بودجه سالانه

ماده سی و هفتم:

- ادارات دولتی مکلف اند طبق طرز العمل بودجه سالانه که مطابق احکام این قانون ترتیب و از طرف ولسی جرگه تصویب میگردد، اجراء نمایند. در صورت مغایرت با سایر قوانین احکام طرز العمل مرجح دانسته میشود.

فصل هفتم

اجراءات در مورد صلاحیت های بودجوی

صلاحیت های بودجوی

ماده سی و هشتم:

- (1) وزارت مالیه بعد از وصول مطالبات پیشنهادی بودجوی، ادارات دولتی را در مورد صلاحیت بودجوی منظور شده مطلع میسازد.
- (2) ادارات دولتی بعد از ملاحظه صلاحیت بودجوی پیشنهاد شده وزارت مالیه نیلاً اجراءات

می نمایند:

- 1- قبول صلاحیت بودجوی پیشنهاد شده.
- 2- در صورت اعتراض ارائه دلایل آن.
- 3) وزارت مالیه مکلف است اعتراضات مندرج فقره (2) این ماده را مورد غور قرار داده و راه حل مناسب آنرا دریافت نماید. در صورتیکه وزارت مالیه موفق بدریافت راه حل نگردد، اداره مربوط می تواند اعتراضات خود را حد اقل چهل و هشت ساعت قبل به منظور بررسی کمیته بودجه به وزارت مالیه ارائه نماید.
- 4) وزارت مالیه مکلف است پیشنهاد بودجه و اندازه مبالغ مندرج در صلاحیت های بودجوی را مطابق احکام این قانون به منظور بررسی به کمیته بودجه ارائه نماید.
- 5) وزارت مالیه مکلف است اعتراضات مندرج فقره (3) این ماده را توأم با دلایل توضیحی خویش به کمیته بودجه تسلیم نماید.

بررسی بودجه

ماده سی ونهم:

- 1) کمیته بودجه صلاحیت دارد حین بررسی بودجه پیشنهاد شده توضیحات بیشتر را از سؤولین ادارات دولتی ذیربط مطالبه نماید.
- 2) کمیته بودجه بعد از بررسی توضیحات مندرج ماده سی و هشتم این قانون، بودجه مورد توافق و مبالغ مندرج در صلاحیت بودجوی پیشنهادی را تهیه جهت بررسی به حکومت ارائه نماید.
- 3) حکومت بودجه مندرج فقره (2) این ماده را از طریق مشرانو جرگه توأم با نظریه مشورتی و خلاصه ملاحظات خود حد اقل چهل و پنج روز قبل از شروع سال مالی به ولسی جرگه ارائه می نماید.

تمویل بودجه غیر توحیدی

ماده چهلم:

- وزارت مالیه بودجه غیر توحیدی را که شامل وجوه توحیدی دافغانستان بانک نمی گردد، به اساس هدایت رئیس جمهور از منابع ذیل تمویل می نماید:
- 1- مساعدت های پولی سازمانهای بین المللی و دول خارجی.
  - 2- تخمین مساعدت های جنسی یا نقدی سازمانهای بین المللی یا دول خارجی.

صلاحیت بودجوی مؤقت

ماده چهل و یکم:

(1) هرگاه نظر به عواملی بودجه قبل از آغاز سال مالی تصویب نگردد ، الی تصویب بودجه جدید ، بودجه سال گذشته طور ذیل تطبیق می گردد:

1. صدور صلاحیت بودجوی برای مدت یکماه.
  2. صدور صلاحیت بودجوی به اندازه 1/12 حصه صلاحیت بودجوی سال مالی گذشته.
- (2) صلاحیت بودجوی مندرج فقره (1) این ماده الی تصویب بودجه سال مالی قابل اعتبار بوده، مصارف ناشی از صلاحیت های بودجوی مؤقتی قبل از تصویب بودجه دولتی از مبالغ مندرج در صلاحیت های بودجوی سال مالی جدید وضع میگردد.

تجدید نظر بر صلاحیت بودجوی

ماده چهل و دوم:

(1) وزارت مالیه میتواند طرز العمل بودجه سالانه را در احوال ذیل مورد تجدید نظر قرار دهد :

- 1- در صورتیکه عواید یا مصارف دولت برای سال مالی کمتر یا بیشتر از مبالغی باشد که در بودجه پیشبینی گردیده است.
  - 2- در صورتیکه لغو یا تعدیل قوانین موجب افزایش یا کاهش عواید دولتی در سال مالی گردد.
- (2) تهیه و تصویب بودجه و صلاحیت های بودجوی تجدید نظر شده مطابق احکام این قانون صورت می گیرد.

تعدیل صلاحیت بودجوی

ماده چهل و سوم:

(1) در صورتیکه قانونی طرح گردد که مستلزم ایزاد مصارف در سال مالی جاری باشد ، ایجاب می نماید تا صلاحیت بودجوی اجرای مصارف به اساس تصمیم ولسی جرگه از منابع ذیل مشخص گردد:

- 1- از دیاد در عواید خالص تخمین شده در مقایسه با تخمین های قبلی.
  - 2- استقراض جدید.
  - 3- پول عامه تخصیص داده شده که در نتیجه الغای بخشی از تخصیص موجوده به پول تخصیص داده نشده تبدیل گردد.
- (2) تخصیص جدید مندرج فقره (1) این ماده در صورتی مدار اعتبار پنداشه می شود که تخصیص جدید منظور و تخصیص منظور شده قبلی ملغی گردد.

الغای تخصیصات

ماده چهل و چهارم:

تمام صلاحیت های بودجوی سرال مالی باختم همان سال ملغی میگردد، مگر اینکه قانون طور دیگری حکم نموده باشد.

حق الزحمه ها (فیس)

ماده چهل و پنجم:

حق الزحمه (فیس) که برای حسابات بانکی و سرمایه گذاری های دولتی وضع میگردد ، از مبالغ مندرج در صلاحیت بودجوی وزارت مالیه پرداخته می شود.

تعدیل صلاحیت بودجوی برای مصارف احتمالی

ماده چهل و ششم:

در صورت ضرورت یا حالات غیرمترقبه که ایجاب مصارف فوق العاده را نماید، وزارت مالیه می تواند تعدیل قسمتی از صلاحیت بودجوی فوق العاده یکی از ادارات دولتی را به اداره متقاضی به رئیس جمهور پیشنهاد نماید.

تعدیل صلاحیت بودجوی منظور شده

ماده چهل و هفتم:

- (1) وزارت مالیه می تواند به اساس تقاضای اداره دولتی امر تعدیل صلاحیت بودجوی منظور شده را که از پنج فیصد وجوه ثبت شده تجاوز ننماید، به مشوره کمیته بودجه صادر نماید.
- (2) در صورتیکه یکی از وظایف اداره دولتی به دیگری قانوناً منتقل شود ، وزارت مالیه میتواند تمام یا قسمتی از صلاحیت بودجوی مربوط به وظیفه منتقل شده را به اداره مربوط انتقال نماید.
- (3) در صورتیکه یک اداره دولتی از اداره دیگر دولتی ، دارائی یا خدماتی را دریافت نماید ، مبلغ پرداخت شده برای آن به مثابه مصارف بر ای اداره دولتی دریافت کننده پنداشته می شود.
- (4) در صورتیکه دولت وجوهی را طور غیر قانونی تحصیل و آنرا شامل حساب واردات دولت نموده باشد ، مکلف است آنرا باز پرداخت نماید. در این صورت صلاحیت بودجوی وجوه معادل باز پرداخت برای وزارت مالیه صادر می شود.

مصرف مبالغ مندرج در صلاحیت های بودجوی

ماده چهل و هشتم:

- (1) وزارت مالیه در صورت موجودیت دارایی، اطلاعیه تخصیصات مصارف را صادر و اجازه مصرف یا تعهد مصرف مبالغ مندرج در صلاحیت های بودجوی یا بخشی از آنرا به ادارات دولتی صادر می نماید.
- (2) اجازه مصرف و مدت اعتبار در اطلاعیه تخصیصات مشخص میگردد.
- (3) وجوه توحیدی به منظور مصرف از دافغانستان بانک خارج شده نمیتواند، مگر اینکه اجازه مصرف آن توسط اطلاعیه تخصیصات ابلاغ شده باشد.
- (4) اجازه مصرف پول عامه بدون موجودیت صلاحیت بودجوی صادر شده نمی تواند.
- (5) طرز العمل پرداخت مبالغ مندرج فورم تخصیصات از طرف وزارت مالیه ترتیب و به ادارات دولتی ابلاغ میگردد.

لغو یا تعدیل تخصیصات و مصارف

ماده چهل ونهم:

- وزارت مالیه می تواند فورم تخصیصات را بانظر داشت حالات ذیل لغو یا تعدیل نماید:
- 1- در احوال که مصارف انجام شده طور نادرست یا غیر مؤجه صورت گرفته باشد.
  - 2- در حالتی که ادامه مصارف در طول سال مالی ایجاب آن را نماید. در این صورت وزارت مالیه از موضوع به اسرع وقت به حکومت کتباً اطلاع می دهد.

انتقال تخصیصات به سال مالی آینده

ماده پنجاهم:

وزارت مالیه می تواند به اساس پیشنهاد اداره دولتی مربوط که اقلأ (سی) روز قبل از اختتام سال مالی ارائه گردیده باشد، وجوه مصرف ناشده مندرج در صلاحیت بودجوی را به سال مالی آینده انتقال دهد.

استرداد مصرف

ماده پنجاه و یکم:

در صورتیکه وزارت مالیه وجوه مندرج تخصیص اداره دولتی را که قبلاً به منظور هدف خاصی پرداخت گردیده، دوباره دریافت نماید، مکلف است معادل آنرا به هدفی که قبلاً تعیین گردیده، به حساب مصارف اداره دولتی متذکره کریدت نماید.

فصل هشتم
طرز محاسبه و کنترل
بودجه

نشر بودجه

ماده پنجاه و دوم:

وزارت مالیه مکلف است بودجه سالانه را بعد از تصویب آن توأم با تخصیصات و اسناد توضیحی مربوط نشر نماید.

تصنیف اسناد بودجوی

ماده پنجاه و سوم:

(1) وزارت مالیه سیستم تصنیف اسناد بودجوی و محاسباتی را با رعایت مطالب ذیل ترتیب مینماید:

- 1- ایجاد سهولت به منظور کنترل مصارف توسط ادارات دولتی.
- 2- توضیح و تحلیل مصارف بودجوی بانظر داشت تشکیل ، وظیفه و تصنیف مالی مطابق شرایط تصنیف نقدی احصائیه های مالی دولت بر اساس بررسی های منتشره صندوق بین المللی پول.
- (2) به منظور تحقق اهداف مندرج فقرة (1) این ماده وزارت مالیه مکلف است اسناد ذیل را محافظت نماید:

- 1- رسید های عواید دولتی.
- 2- صلاحیت بودجوی ادارات دولتی و تعدیلات مربوط به آن.
- 3- اسناد اجراء شده مصارف حقیقی و تعهدات تصفیه نشده.
- 4- صلاحیت بودجوی که بر اساس صدور فورم تخصیصات به ادارات دولتی صادر گردیده است (3) ادارات دولتی مکلف اند اسناد محاسباتی را مطابق رهنمود های وزارت مالیه ثبت و نگهداری نموده ، در صورت تقاضا نقل آنرا به وزارت مالیه ارائه نمایند. مگر اینکه در قانون به محرمیت آن حکم گردیده باشد.

گزارش پیشرفت بودجه

ماده پنجاه و چهارم:

- (1) وزارت مالیه مکلف است بعد از تصویب بودجه ، گزارش اجراءات خود را طور ربع وار به حکومت و مقام ریاست جمهوری ارائه نموده و به نشر آن اقدام نماید.
- (2) گزارش مندرج فقرة (1) این ماده حاوی حسابات عواید ، مصارف دارائی ها و تعهدات مندرج این قانون می باشد.
- (3) در صورتیکه گزارش حاوی تمام معلومات مندرج این قانون نباشد ، ذکر دلایل آن ضروری پنداشته میشود.

گزارش نهائی بودجه

ماده پنجاه و پنجم:

(1) وزارت مالیه مکلف است معلومات ذیل را بعد از ارائه به رئیس جمهور و حکومت نشر نماید:

- 1- گزارش نهائی مقایسوی بودجه سال مالی گذشته حداکثر الی ختم ماه سنبله سال مالی جاری.
  - 2- مجموعه صورت حساب های مالی که مطابق معیار های بین المللی محاسباتی ترتیب و با رعایت حکم ماده پنجاه و نهم این قانون تفتیش گردیده باشد.
- (2) گزارش نهائی مقایسوی بودجه مندرج فقره (1) این ماده حاوی مطالب ذیل می باشد:
- 1- معلومات اجمالی در مورد بودجه.
  - 2- گزارش عواید و مصارف.
  - 3- معلومات در مورد دارائی ها و تعهدات.

معلومات اجمالی بودجه

ماده پنجاه و ششم:

معلومات اجمالی بودجه حاوی مطالب ذیل می باشد:

- 1- وظایف انجام شده و پلان اساسی برای سال مالی جدید.
- 2- نظر اجمالی در مورد عواید و مصارف حقیقی و مهم.
- 3- توضیح جزئیات تأمین یا تمویل کسر بودجه و سرمایه گذاری مازاد آن.
- 4- سایر معلوماتیکه وزارت مالیه آنرا ضروری می پندارد.

گزارش عواید و مصارف

ماده پنجاه و هفتم:

گزارش مربوط به عواید و مصارف حاوی معلومات ذیل می باشد:

- 1- عواید حقیقی در مقایسه با عواید متوقعه.
- 2- وجوه خاص حقیقی حاصله در جریان سال مالی.
- 3- مصارف حقیقی از وجوه خاص مندرج در صلاحیت های بودجوی.
- 4- تعداد حقیقی کارکنان دایمی و مؤقت دولت که از مدرک مبالغ مندرج در صلاحیت های بودجوی سال مالی معاش دریافت نموده اند.
- 5- پرداخت های تکتانه یا مبالغی از نوع تکتانه بالای قرضه های دولتی و پرداخت اصل قروض.
- 6- مصارف حقیقی در مورد هر تصنیف صلاحیت بودجوی در مقایسه با صلاحیت بودجوی برای آن تصنیف ، مصرف حقیقی برای تصنیف مذکور در سال مالی گذشته و جزئیات تخصیصات اضافی مطابق احکام این قانون.

- 7- تفصیل تمام دریافت کننده گان وجوه بلاعوض عامه و اندازه پولی را که دریافت نموده اند.
- 8- جزئیات مصارف فوق- العاده.
- 9- جزئیات تعدیلاتی که در صلاحیت بودجوی سال مالی صورت گرفته است.
- 10- حق الزحمه های مصرفی حقیقی دریافت شده در سال مالی.
- 11- سایر معلوماتیکه وزارت مالیه آنرا ضروری تلقی نماید.

معلومات دارائی ها و تعهدات

ماده پنجاه و هشتم:

معلومات دارائی ها و تعهدات حاوی مطالب ذیل می باشد:

- 1- سرمایه گذاری پول عامه در طول سال مالی.
- 2- تغییراتی که طی سال مالی گذشته در قروض دولتی رونما گردیده باشد.
- 3- انواع قرضه های که دولت در ظرف سال مالی پرداخته باشد.
- 4- انواع استقراض دولت در ظرف سال مالی.
- 5- تفاوت میان مبالغ پیشبینی شده تضمین ها و قروض بامبالغ تضمین ها و قروض حقیقی در جریان سال مالی.
- 6- تفاوت میان مبالغ تخمینی تعهدات متوقعه دولت که در جریان سال مالی به تعهدات حقیقی و مبالغ تعهدات احتمالی که به تعهدات حقیقی تبدیل گردیده اند.
- 7- محاسبات کامل دارائی های دولت در ختم سال مالی.
- 8- سایر معلوماتیکه وزارت مالیه آنرا ضروری تلقی نماید.

تفتیش مستقل

ماده پنجاه و نهم:

- (1) مفتشین مستقل حق دسترسی به تمام معلومات و توضیحاتی را دارا می باشند که برای انجام امور تفتیش ضروری تلقی میگردد.
- (2) اداره کنترل و تفتیش مکلف است گزارش مستقل صورت حساب های سال مالی گذشته را در ظرف شش ماه بعد از ختم سال مالی تهیه و به حکومت ارائه نماید.
گزارش حاوی مطالب ذیل میباشد:
- 1- تصدیق اجراءات محاسبوی مبالغ مندرج در صلاحیت های بودجوی.
- 2- پیشنهاد وضع جریمه مطابق احکام قانون.
- (3) حکومت مکلف است گزارش مندرج فقره (2) این ماده را به نخستین اجلاس شورای ملی ارائه نماید. این گزارش بعد از ارائه به شورای ملی جهت معلومات عامه نشر میگردد.

گزارش به شورای ملی

ماده شصتم:

حکومت از تصامیمکه بر مبنای گزارش تفتیش و کنترل اتخاذ نموده است، به شورای ملی گزارش می دهد.

صلاحیت بررسی وزارت مالیه

ماده شصت و یکم:

(1) وزارت مالیه ، اداره تفتیش داخلی را ایجاد و مفتیشین مربوط را غرض بررسی امور مالی و حسابی تمام ادارات دولتی توظیف مینماید.
(2) مفتیشین مندرج فقره (1) این ماده میتوانند معلومات مورد ضرورت را به منظور بررسی امور مالی از ادارات مربوط مطالبه نمایند.

فصل نهم احکام نهایی

مکلفیت های مسؤولین و کارکنان ادارات دولتی

ماده شصت و دوم:

مسؤولین و سایر کارکنان ادارات دولتی مکلف اند کنترل و استفاده مؤثر از وجوه تخصیص داده شده را مطابق احکام این قانون و طرز العمل های آن در ادارات مربوط تأمین نمایند.

نظارت از بودجه و خزاین

ماده شصت و سوم:

وزارت مالیه مسؤولیت سازماندهی، اداره و طرز تطبیق بودجه و نظارت بر خزاین را طبق احکام این قانون بعهده دارد.

استثناءات

ماده شصت و چهارم:

شرکت ها و تصدی های دولتی تابع احکام این قانون نبوده، امور مربوط آن توسط قانون خاص تنظیم میگردد.

انفاد قانون

ماده شصت و پنجم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد و با انفاد آن قانون بودجه منتشره جریده رسمی شماره (544) مؤرخ 1362/8/30 و سایر احکام مغایر ملغی میگردد.